

U.K isiyovuta sigara ? Jinsi utafiti, sera na sigara za kielektroniki zimepunguza viwango vya uvutaji sigara

Utangulizi

Sambamba na nchi nyingine nyingi zenye mapato ya juu, viwango vya uvutaji sigara nchini Uingereza, ambavyo vilivahi kuwa vya juu zaidi duniani, vimekuwa vikishuka kwa miongo kadhaa. Uingereza ilikuwa nchi ambapo utafiti muhimu unaoonyesha uhusiano kati ya uvutaji sigara na saratani ya mapafu ulifanyika kwanza na kuchapishwa. Lakini, wakati Serikali hapo awali ilikuwa polepole kukabiliana na changamoto za uvutaji sigara, kufikia miaka ya 2000 Uingereza ilitambuliwa kama kiongozi wa kimataifa katika udhibiti wa tumbaku. Hivi majuzi pia imekuwa mstari wa mbele katika mipango kabambe ya kufikia hadhi ya ,kutovuta sigara' kupitia mipango mbalimbali ikiwa ni pamoja na matumizi ya vapes kusaidia watu kuacha kuvuta sigara. Karatasi hii ya Muhtasari inachunguza maendeleo ya Uingereza kuelekea kutovuta sigara, ikiangazia mafanikio na changamoto.

Je, historia ya matumizi ya tumbaku nchini Uingereza ni ipi na imekuwa na athari gani?

Uingereza ina historia ndefu na tumbaku, iliyoanzia miaka ya 1500.¹ Mbinu za mapema zaidi za utumiaji wa tumbaku zililuhusisha utumizi wa mabomba, ingawa ugoro (aina ya unga ya tumbaku iliyovutwa kupitia pua) na sigara pia zilikuwa maarufu kabla ya kuanzishwa kwa sigara za kuviringishwa kwa mashine mwishoni mwa karne ya 19.

Kufikia 1948, 82% ya wanaume nchini Uingereza walikuwa wakivuta aina fulani ya tumbaku.² Hiki kinaripotwa kuwa kiwango cha juu zaidi cha uvutaji sigara kilichorekodiwa nchini Uingereza na kilijumuisha mabomba, sigara na sigara, huku walio wengi zaidi wakiwa (65%).³ Katika mwaka huo huo, 41% ya wanawake walivuta tumbaku, huku wengi wao wakitumia sigara.

Miaka miwili baadaye, mnamo 1950, Uingereza ilikuwa nchi ambayo uhusiano kati ya uvutaji sigara na saratani ulianzishwa kwanza. Kufuatia ongezeko kubwa la vifo vinavyotokana na saratani ya mapafu nchini, wataalamu wa magonjwa ya mlipuko Sir Richard Doll na Sir Austin Bradford Hill walifanya tafti ambazo zilithibitisha kuwa sigara ndiyo chanzo chake.⁴ Hii ilifuatiwa zaidi ya miaka 10 baadaye, katika 1962, na uchapishaji wa ripoti ya kihistoria ya Chuo cha Royal College of Physicians "Uvutaji Sigara na Afya" ambayo ilitumia data ya Doll na Hill.⁵ Kufikia wakati hatari za uvutaji sigara hazikueleweka mno na umma, ilikuwa ripoti ya kwanza kuchapishwa popote ulimwenguni kutangaza kwa upana habari juu ya athari mbaya za sigara kwa afya, na inachukuliwa kuwa hatua ya mabadiliko katika hali ya afya. historia ya afya ya umma nchini Uingereza.⁶ Umuhimu wake ulisisitizwa miaka mitatu baadaye, mnamo 1965, ilipofichuliwa kuwa Uingereza ilikuwa na kiwango cha juu zaidi cha vifo vya saratani ya mapafu kuliko nchi yoyote kuu, huku uvutaji sigara ukiwajibika kwa karibu 50% ya vifo vya wanaume wenye umri wa kati.⁷

Mnamo 1974, Serikali ilianza kukusanya data juu ya kuenea kwa uvutaji sigara nchini Uingereza kama sehemu ya Utafiti Mkuu wa Kaya (tangu uliitwa Utafiti Mkuu wa Maisha).⁸ Iliyokusanywa na Ofisi ya Takwimu ya Kitaifa, inaonyesha kuwa viwango vya uvutaji sigara mnamo 1974 vilikuwa 51% kwa wanaume na, tena, 41% kwa wanawake. Hili lilikuwa anguko kubwa kutoka kilele cha 1948, na miaka

50 iliyofuata ya uchunguzi inaonyesha kumekuwa na mwelekeo wa kushuka kwa viwango vya uvutaji sigara nchini Uingereza.⁹

Lakini hata kwa matumizi ya sigara kushuka, madhara ya kuvuta sigara yanaendelea kuwa muhimu. Inakadiriwa na Serikali ya Uingereza kuwa karibu watu 80,000 hufa kila mwaka nchini humo kutokana na kuvuta sigara.¹⁰ Serikali pia inasema kuwa uvutaji sigara ni moja wapo ya sababu kuu za kukosekana kwa usawa wa kiafya nchini Uingereza, na madhara yakiwa yamejikita katika baadhi ya jamii zisizojiweza nchini humo,¹¹ na sababu kubwa zaidi inayoweza kuzuilika ya kifo na ulemavu mbaya.¹² Utafiti wa Saratani Uingereza unasema kuwa karibu watu watatu katika kila visa vinne vya saratani ya mapafu nchini Uingereza husababishwa na uvutaji sigara (72%).¹³

Ingawa kiwango cha vifo vinavyotokana na uvutaji sigara nchini Uingereza kimepungua katika miaka ya hivi karibuni, kutoka 244 kwa 100,000 kati ya 2013 na 2015, hadi 202 kwa 100,000 kati ya 2017 na 2019,¹⁴ uvutaji sigara unaendelea kuwa na athari kubwa kwa Huduma ya Kitaifa ya Afya (NHS). Ukiangalia tena Uingereza tu, mnamo 2019 hadi 2020, kulikuwa na karibu 506,000 waliolazwa hospitalini kuhusiana na uvutaji sigara, au takriban 1,400 kwa siku,¹⁵ na wale wanaovuta sigara wanaona GP wao 35% zaidi kuliko wale wasiovuta.¹⁶ Uvutaji sigara pia unakadiriwa kugharimu NHS na uchumi karibu pauni bilioni 17 kwa mwaka.¹⁷

Ni bidhaa gani salama za nikotini zinapatikana nchini Uingereza na zimefanikiwa vipi hadi sasa?

Aina mbalimbali za **bidhaa salama za nikotini** (SNP) kwa sasa ziko sokoni nchini Uingereza. Kwa wale wanaotumia bidhaa za hatari zaidi za tumbaku, kama vile sigara, SNP inawapa fursa ya kubadili bidhaa ambazo zina hatari chache kwa afya zao. Hizi ni pamoja na kifaa cha kielektroniki cha nikotini (sigara za kielektroniki), bidhaa za tumbaku iliyotiwa joto (HTP), **mifuko ya nikotini**, matibabu ya uingizwaji wa nikotini (NRT) na **snus**, ingawa bidhaa hii imepigwa marufuku nchini Uingereza.

NRT zilikuwa njia mbadala za kwanza kuibuka na zimekuwa chaguo kwa wale wanaotaka kuacha kuvuta sigara nchini Uingereza tangu miaka ya 1980.¹⁸ Bidhaa za awali zilizopatikana zilikuwa vileti vya nikotini vya kutafuna kabla ya viraka vya nikotini kufika mwaka wa 1992.¹⁹ Bidhaa za NRT zilipewa leseni rasmi ya kupunguza madhara nchini Uingereza mwaka wa 2005²⁰ na sasa vileti, mabaka, dawa za kupuliza puani na mdomoni, vivuta pumzi, vidonge, vipande vya mdomo na lozenji vinaweza kununuliwa kwenye maduka ya dawa na baadhi ya maduka. Bidhaa za NRT zinapatikana pia kwa maagizo kutoka kwa madaktari au huduma za NHS za kuacha kuvuta sigara,²¹ na soko la NRT la Uingereza lilikuwa na thamani ya €165.4 milioni mnamo 2019.²²

Sigara za kielektroniki za nikotini ziliwasili nchini Uingereza kwa mara ya kwanza mwaka wa 2005.²³ miaka michache baada ya kuanzishwa nchini China. Baadhi ya wale ambao hapo awali walishindwa kuacha kuvuta sigara walikubali mapema bidhaa hizi za kielektroniki.²⁴ Muda mrefu kabla ya ushiriki wowote wa tasnia ya tumbaku, jumuiya ya watumiaji wa sigara za kielektroniki ya Uingereza ilikuwa inakua kwa kasi. Kukutana ana kwa ana kwa watumiaji wa sigara za kielektroniki na maonyesho yakaanza kufanyika, wakati watumiaji wanaweza kujadili vifaa, ladha na urekebishaji (marekebisho ya vifaa) katika vikao vingi vya mtandaoni na bodi za majadiliano ambazo zilisimulia hadithi za maisha kuboreshwa kwa kubadili na kutumia sigara za kielektroniki.

Mwanzoni, sigara za kielektroniki zilidhibitiwa nchini Uingereza.²⁵ Hii ilimaanisha kuwa zilikuwa chini ya sheria iliyopo ya usalama wa bidhaa inayotekelezwa na Viwango vya Biashara, lakini, mwaka wa 2010, Wakala wa Udhibiti wa Bidhaa za Dawa na Afya wa Uingereza (MHRA) ulifungua mashauriano

kuhusu kuleta vifaa vya kielektroniki ndani ya utaratibu wa utoaji leseni ya dawa.²⁶ Kwa kuhofia kwamba utoaji wa leseni ya bidhaa za kielektroniki kama dawa ungeweza kuziondoa sokoni, zaidi ya watu elfu moja ambao wanatumia sigara za kielektroniki waliwasilisha majibu kwenye mashauriano hayo na mwaka uliofuata MHRA ilitangaza nia yake ya kutochukua hatua zaidi kuhusu hali ya sigara za kielektroniki, huku akijitolea kufanya utafiti zaidi na tathmini.²⁷ Mnamo 2015, ilikuwa kinyume cha sheria kuuza sigara za kielektroniki kwa mtu yeyote aliye chini ya umri wa miaka 18, chini ya Kanuni za Bidhaa za Kuvuta Nikotini (Umri wa Kuuza na Ununuzi wa Wakala).²⁸ Halafu, mnamo 2016, udhibiti wa sigara za kielektroniki ulikuja chini ya Kanuni za Tumbaku na Bidhaa Zinazohusiana, ambazo zilitekelezwa, kwa ukamilifu, **European Union Tobacco Products Directive** kutoka miaka miwili iliyopita.²⁹ Udhibiti huu ulijumuisha viwango vya chini zaidi vya usalama na ubora wa sigara zote za kielektroniki na kontena za kujaza tena, pamoja na vizuizi vya utangazaji, na kufikia 2015, miaka 10 tu baada ya kupatikana, watu milioni 2.6 walikuwa wakitumia sigara za kielektroniki³⁰ kama sehemu ya vuguvugu lililoongozwa na watumiaji ambalo lilikuwa linaleta mapinduzi ya matumizi ya nikotini nchini.

Karibu wakati huu, HTP ilianzishwa nchini Uingereza. HTP inadhibitiwa kama bidhaa mpya za tumbaku nchini Uingereza na ziko chini ya mahitaji fulani chini ya sheria ya sasa ya tumbaku, ikijumuisha kuuza kwa zaidi ya miaka 18 pekee.³¹ Licha ya kuwa maarufu katika baadhi ya maeneo ya Uropa na **Japani**, bidhaa hizi hadi sasa hazijachukua nafasi kubwa katika kuwasaidia watu kuacha kuvuta sigara. Hii inaweza kuwa kwa sababu pia ziko chini ya utangazaji na marufuku sawa na sigara zinazoweza kuwaka, suala ambalo linaweza kuwa kubwa kwa bidhaa mpya inayoingia sokoni. Hakika, ukaguzi wa ushahidi kutoka 2017 uligundua kuwa ufahamu na matumizi ya milele ya bidhaa za tumbaku joto nchini Uingereza ilikuwa “nadra sana”³² na zimesalia kuwa chini nchini, zikifika kama zilivyofanya baada ya sigara za kielektroniki kuanzishwa.

Mifuko ya nikotini ina historia fupi zaidi kwani iliingia soko la Uingereza kwa mara ya kwanza mnamo 2019,³³ na, kama vile sigara za kielektroniki katika kipindi kilichofuata mara tu ya kuwasili nchini Uingereza, mifuko ya nikotini iko chini ya kanuni za usalama wa bidhaa za mlaji pekee. Miongoni mwa mambo mengine, hii inamaanisha kuwa kwa sasa hakuna mahitaji ya kikomo cha umri kuhusu uuzaji wao na wanaweza kununuliwa na walio chini ya miaka 18.³⁴ Hili lilionekana kubadilika baada ya Serikali ya awali ya kihafidhina kuzindua Mswada wa Sheria ya Tumbaku na Vapu mnamo 2023, ambayo ilisema mifuko ya nikotini itakuwa marufuku kwa watoto.³⁵ na wakati tunaandika haijafahamika iwapo Serikali mpya ya Kazi itaendelea na mipango hii. Lakini ukiangalia data inayopatikana hivi majuzi zaidi, uchunguzi wa 2022 ulibaini kuwa 3.9% ya watu wazima nchini Uingereza wamewahi kujaribu mifuko ya nikotini, na ni 0.7% tu ndio walikuwa watumiaji wa sasa, wakati 48% ya watu wazima hawakuwahi kuzisikia.³⁶ Utafiti mwingine unathibitisha uchukuaji wa mifuko hiyo ni mdogo, lakini ilipata matumizi kati ya watu wazima wa Uingereza yaliongezeka maradufu kati ya Novemba 2020 na Oktoba 2021, kutoka 0.14% hadi 0.32%.³⁷

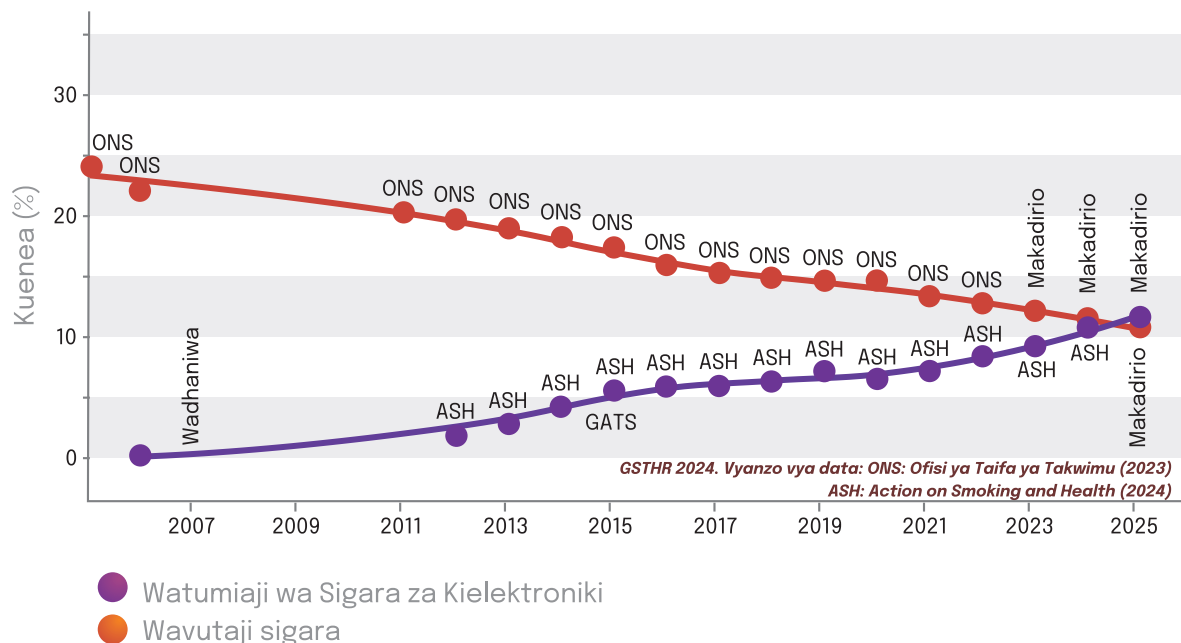
Kama ilivyotajwa hapo awali, SNP kuu pekee ambayo haiwezi kununuliwa au kuuzwa nchini Uingereza ni snus, bidhaa ya mdomo isiyo na chumvi inayotumiwa hasa katika mfumo wa pochi ndogo iliyo na tumbaku iliyoingizwa kinywani. Hasa maarufu katika Skandinavia, snus imepigwa marufuku kote katika Umoja wa Ulaya, isipokuwa Uswidi, tangu 1992,³⁸ hatua iliyokuja kujibu utata uliozingira Uingereza kuzinduliwa kwa chapa yenye unyevunyevu isiyo na moshi. litwayo Skoal Bandits, bidhaa hii ilikuwa sawa na snus kwani ilijumuisha mifuko midogo ya tumbaku ya kutafuna yenye unyevunyevu,³⁹ na hofu zisizo na msingi zinazoihusisha na saratani ya kinywa, pamoja na wasiwasi iliyokuwa ikilengwa kwa vijana, ilisababisha Uingereza kupiga marufuku bidhaa kama hizo, ambayo wakati huo iliakisiwa na EU kupiga marufuku snus.⁴⁰ Wakati wa kuandika, marufuku hii bado iko, ingawa Uingereza sio sehemu ya EU tena, na Mswada wa Serikali ya Kihafidhina uliopendekezwa wa Tumbaku na sigara za kielektroniki ulitaka kuimarisha msimamo huu.

Viwango vya uvutaji sigara na utumiaji wa sigara za kielektroniki vimebadilika vipi katika miaka 10 iliyopita na kwa nini watu wamebadili?

Ingawa viwango vya uvutaji sigara vimekuwa vikishuka tangu Serikali ilipoanza kukusanya data mwaka wa 1974, karibu robo ya watu wazima wa Uingereza walikuwa bado wanavuta sigara wakati sigara za kielektroniki zilipopatikana mwaka 2005 (23.7%).⁴¹ Miaka kumi baadaye, mnamo 2015, 5.4% ya watu wazima wa Uingereza walikuwa wakitumia bidhaa za nikotini za kielektroniki⁴² na 17.2% ya watu wazima walikuwa wakivuta sigara.⁴³ Kufikia 2015, nusu ya wale ambao walikuwa wakivuta sigara wakati huo walikuwa wametumia vapu.⁴⁴ Halafu, kadiri idadi ya watu wazima wanaotumia sigara za kielektroniki iliongezeka kwa theluthi moja hadi 7.1% mnamo 2019, kiwango cha uvutaji sigara kilishuka tena hadi 14.5%. Kufikia 2022, takwimu zilionesha kuwa 8.7% ya watu, au watu milioni 4.5, walikuwa wakitumia sigara za kielektroniki,⁴⁵ wakati idadi ya watu ambao walikuwa bado wanavuta sigara ilifikia kiwango cha chini zaidi kuwahi kutokea, jumla ya 12.9% ya watu wazima, au watu milioni 6.4. Hii ina maana kwamba idadi ya watu wazima wanaovuta sigara nchini Uingereza imepungua karibu nusu tangu vapu ziwe mbadala kwa wale wanaotaka kubadili.

Takwimu za hivi punde, kuanzia Agosti 2024, zinaonyesha kuwa idadi ya watu wazima wanaotumia sigara za kielektroniki imeongezeka tena, hadi 11%, au watu milioni 5.6.⁴⁶ Takwimu hizi zinatoka kwa uchunguzi uliofanywa kwa niaba ya Action on Smoking and Health (ASH), ambayo pia iligundua kuwa 65% ya wale walioacha kuvuta sigara katika miaka mitano iliyopita walisema wametumia sigara za kielektroniki katika jaribio lao la mwisho la kuacha. Hii ni sawa na watu milioni 2.7.

Kuenea kwa uvutaji sigara na sigara za kielektroniki nchini Uingereza, 2006-2025

Makadirio yetu wenyewe, kulingana na data ya ONS na ASH, yanaonyesha kuwa idadi ya watu wazima wanaovuta sigara nchini Uingereza itaendelea kushuka hadi zaidi ya 10% ifikapo 2025, mwaka ambao idadi ya watu wazima wanaovuta mvuke itazidi idadi ya wanaovuta sigara kwa mara ya kwanza.

Mapitio ya ushahidi juu ya utumiaji wa sigara za kielektroniki nchini Uingereza, ulioidhinishwa na Ofisi ya Uboreshaji wa Afya na Tofauti (OHID) mnamo 2022, iligundua kuwa bidhaa za kielektroniki ndio msaada

wa kawaida unaotumiwa na watu kuwasaidia kuacha kuvuta sigara.⁴⁷ Pia ilifunua kuwa katika huduma za kuacha kuvuta sigara katika kipindi cha 2020 hadi 2021, majaribio ya kuacha ambayo yalikusisha sigara za kielektroniki yalikusishwa na viwango vya juu vya mafanikio (64.9% ikilinganishwa na 58.6% kwa majaribio hayo ambayo hayakuhusisha sigara za kielektroniki). Inafaa kukumbuka kuwa ripoti hii pia ilipata ladha ya matunda ndio chaguo linalopendwa zaidi kwa vapu nyingi za sasa (35.5%), wakati 22.5% walipendelea ladha ya menthol/mint.

Uchunguzi mwingine wa ASH, kutoka 2023, hutoa ufahamu juu ya kwa nini watu watumia sigara za kielektroniki nchini Uingereza.⁴⁸ Sababu kuu iliyotolewa na wale ambao walikuwa wakivuta sigara ni kwamba bidhaa za kielektroniki ziliwasaidia kuacha sigara (31%). Hii ilifuatiwa na wale ambao walisema bidhaa za kielektroniki ziliwasaidia kuzuia kurudi tena kwa kuvuta sigara (22%), wakati 14% walifurahia uzoefu na 12% walisema walitaka kuokoa pesa. Kwa hakika, wakati sigara na bidhaa za kielektroniki zote mbili vinatozwa VAT kwa asilimia 20, ushuru wa tumbaku kwenye pakiti ya sigara 20 kwa sasa ni 16.5% ya bei ya rejareja pamoja na £6.33.⁴⁹ Hii ni tofauti na vapu ambazo kwa sasa hazina jukumu la ziada linalotumika kwao. Kodi ya Ongezeko la Thamani ya vapu zinazodhibitiwa kama dawa ingepunguzwa kinadharia hadi 5%,⁵⁰ ingawa hakuna vapu zilizo na leseni ya dawa ziko kwenye soko kwa sasa.

Utafiti wa mwaka wa 2019 uligundua kuwa watu ambao waliacha kabisa kuvuta sigara na kuanza kutumia vapu wanaweza kuokoa karibu £780 kwa mwaka.⁵¹ Ikumbukwe, hata hivyo, kwamba kabla ya kushindwa katika uchaguzi wa Julai 2024, Serikali ya zamani ya Conservative ilikuwa imependekeza kuanzisha kodi mpya kwenye vapu “iliyokusudiwa kuwakatisha tamaa vijana na wasiovuta sigara kutoka kwa vapu, huku ikidumisha motisha ya sasa ya kifedha kuchagua vapu badala ya kuvuta sigara”.⁵² Chini ya mipango hii, bei “huongezeka kulingana na nguvu ya kioevu, ili bidhaa zilizo katika bendi ya juu zaidi ziwe ghali zaidi, ikilinganishwa na bidhaa za chini au zisizo na nikotini. Bidhaa zinabaki kuwa nafuu zaidi kuliko bidhaa za tumbaku kwa viwango sawa”.

Kwa wale wanaoendelea kuvuta sigara, uchunguzi wa ASH uligundua kuwa walitumia sigara za kielektroniki kupunguza kuvuta sigara (19%) au kujaribu kuwasaidia kuacha (17%). Wakati huo huo, kati ya wale ambao hawajawahi kuvuta sigara, waliohojiwa walisema walitumia sigara za kielektroniki kwa vile wanafurahia uzoefu (39%) wakati 27% walisema ilikuwa kujaribu tu kutumia sigara za kielektroniki.

Utafiti mwingine uligundua kuwa 59% ya wale waliovuta sigara na kutumia sigara za kielektroniki walifanya hivyo ili kupunguza kiwango cha sigara walizovuta, wakati 49% walisema sababu kuu ya wao kuanza kutumia sigara za kielektroniki ni kuwasaidia kuacha kuvuta sigara.⁵³ Utafiti huu kuhusu soko la sigara za kielektroniki nchini Uingereza, ulioidhinishwa na HM Revenue and Customs, pia ulifichua kuwa 37% walishuka kwa kuwa waliiona kuwa njia bora mbadala ya uvutaji sigara.

Je, Uingereza imekabiliana vipi na udhibiti wa tumbaku?

Licha ya kuwa mstari wa mbele katika utafiti kufichua madhara ya uvutaji sigara katika nusu ya pili ya karne ya 20, mbinu ya Uingereza kwa muda mwingi hadi miaka ya 1990 ilikuwa mojawapo ya uingiliaji mdogo wa sera.⁵⁴ Kulikuwa na matukio fulani, kama vile kupigwa marufuku kwa matangazo ya biashara ya sigara kwenye televisheni mwaka wa 1965 na ongezeko la mara kwa mara la kodi zinazotozwa kwa sigara.⁵⁵ Mnamo 1984, Siku ya Kitaifa ya Kutovuta Sigara ilizinduliwa ili kuhimiza watu kuacha kuvuta sigara na, mnamo 1999, huduma za mitaa za kuacha kuvuta sigara zilianzishwa nchini Uingereza kama sehemu ya dhamira ya Serikali kusaidia wavutaji sigara kuacha. Huduma hizi zinariptiwa kusaidia zaidi ya watu milioni nne kufanikiwa kuacha kwa angalau wiki nne.⁵⁶

Mwaka mmoja kabla, Uingereza ilikuwa imechukua hatua yake muhimu kufikia sasa kushughulikia suala la matumizi ya tumbaku kwa karatasi nyeupe ya Serikali ya 1998 iliyoitwa “Kuvuta sigara kunaua”

ambayo ilipendekeza kile ilichokiita „mkakati wa kina zaidi wa kukabiliana na uvutaji sigara unaoanzishwa popote. duniani”.⁵⁷ Hatua muhimu zilijumuisha: kukomesha utangazaji wa tumbaku, ukuzaji na ufadhili; uwekezaji wa £60 milioni katika huduma mpya za NHS kwa watu kuacha kuvuta sigara; NRT ya wiki moja bila malipo kwenye NHS, huku vifurushi vya kuanzia vya tiba ya uingizwaji wa nikotini vikipatikana, bila malipo hadi hali mbaya zaidi, pamoja na “msaada wa kitaalam kusaidia walio na motisha wa kuacha kupata njia ya haraka ya kukata tamaa”; na mabadiliko ya baa na mikahawa ili kutambulisha vifaa katika kumbi hizi kwa wale waliovuta sigara na wale ambao hawakuvuta.

Lakini haikuwa hadi katikati ya miaka ya 2000 ambapo hatua zozote muhimu za kudhibiti tumbaku zilianzishwa. Sheria ya Uvutaji Sigara, Afya na Utunzaji wa Kijamii (Scotland) 2005 na Marufuku ya Kuvuta Sigara katika Maeneo Fulani (Scotland) Kanuni za 2006 zilianza kutumika mnamo Machi 2006, ambayo, kwa mara ya kwanza, ilikataza uvutaji sigara katika maeneo fulani ya umma huko Scotland ambayo yalikuwa ‘iliyofungiwa kabisa au kwa kiasi kikubwa’, ikijumuisha sehemu nyingi za kazi.⁵⁸ Uingereza, Wales na Ireland Kaskazini zilianzisha sheria sawa muda mfupi baadaye.

Katika miongo michache iliyofuata, watu walipobadilika kutoka kwa uvutaji sigara hadi kutumia sigara za kielektroniki kwa idadi inayoongezeka, Uingereza pia ilipata kupungua kwa kasi kwa uvutaji sigara kwa kutumia zana kadhaa za sera kuleta upotovu wa tumbaku. Hizi ni pamoja na „hatua zinazohusika na bei, kukuza, elimu na maonyo ya afya, ufungashaji rahisi, na udhibiti wa viungo, mauzo, nani anaweza kuvuta sigara na wapi wanaweza kuvuta”.⁵⁹ Mabadiliko haya yaliunganishwa ili kusaidia Uingereza kuongoza katika viwango vya hivi majuzi vya Kipimo cha Udhibiti wa Tumbaku Ulaya, pamoja na Ireland na Ufaransa.⁶⁰

Ikumbukwe pia kuwa mnamo 2019 Serikali ya Kihafidhina ilitangaza azma ya ujasiri ya kuwa “isiyo na uvutaji sigara” ifikapo 2030.⁶¹ Hii ingeafikiwa ikiwa kiwango cha uvutaji sigara kwa watu wazima kilipungua hadi 5% au chini ya hapo. Serikali mpya ya Leba pia itafuatilia mipango ya utawala uliopita kuifanya Uingereza kuwa nchi ya kwanza duniani kuongeza umri ambao watu wanaweza kununua sigara, ikimaanisha kuwa wale waliozaliwa baada ya Januari 1, 2009 hawataweza kamwe kuzinunua kihalali.⁶² Hii itatumika pia kwa HTP. Inaonekana pia kwamba Serikali mpya ya Leba itapitisha mipango ya utawala uliopita kuzuia matumizi wa sigara za kielektroniki na vijana kwa kuongeza utekelezaji dhidi ya mauzo ya chini ya umri na kuanzisha mamlaka ya kuzuia ladha, pamoja na kupiga marufuku vapu zitumiwazo mara moja na kuongeza kodi kwenye sigara za kielektroniki.⁶³

Je, Serikali na NHS wamechukua jukumu gani kuhimiza utumiaji wa sigara za kielektroniki?

Serikali ya Uingereza sio tu imechukua hatua za kusaidia watu kuacha kuvuta sigara, pia imekubali zaidi uwezekano wa sigara za kielektroniki kama bidhaa salama kwa watu ambao wanataka kuacha sigara lakini hawataki au hawawezi kuacha kutumia nikotini.

Mwaka mmoja baada ya huduma ya kwanza ya kirafiki na sigara za kielektroniki ya kuacha kuvuta sigara ilizinduliwa mwaka wa 2014 na Louise Ross, meneja wa Leicester Stop Smoking Service,⁶⁴ jambo kuu lilikuwa uhakiki wa ushahidi huru wa kihistoria uliochapishwa na mtangulizi wa OHID, Public Health England (PHE), ambayo ilihitimisha kuwa sigara za kielektroniki za nikotini zilikuwa na madhara chini ya 95% kuliko kuvuta sigara.⁶⁵ Sasa inarejelewa kote ulimwenguni kama mfano mkuu wa usalama wa sigara za kielektroniki, ripoti hii ya 2015 ilihitimisha sigara za kielektroniki zilikuwa na uwezo wa kusaidia watu kuacha kuvuta sigara, na pia bila kupata ushahidi kwamba sigara za kielektroniki zilifanya kama njia ya kuvuta sigara kwa watoto au wale wasiovuta sigara. Katika muongo uliofuata, mapitio ya ushahidi wa kila mwaka yameonyesha matokeo ya awali bado hayajabadilika, na Serikali na NHS wamezindua, au

kutoa ufadhili kwa, mfululizo wa mipango ya kuhamasisha watu kubadili kutoka kwa kuvuta sigara hadi kwenye sigara za kielektroniki.

Mojawapo ya hizi ilikuwa kampeni ya Stoptober ambayo ilijumuisha sigara za kielektroniki katika utangazaji wake kwa mara ya kwanza katika 2017.⁶⁶ Hapo awali ilizinduliwa mnamo 2012, na PHE, Stoptober ililenga kuhamasisha watu waliovuta sigara kufanya jaribio la kuacha kutoka Oktoba 1 na kuidumisha kwa angalau siku 28. Halafu, mnamo 2018, PHE ilitaka sigara za kielektroniki zipatikane kwa agizo la daktari, na kuongeza kuwa hospitali zinapaswa kuwa na uwezo wa kuuza sigara za kielektroniki na kuwa na maeneo ambayo wagonjwa wanaweza kuzitumia.⁶⁷

Mwaka mmoja baadaye, maduka ya vapu yalifunguliwa katika hospitali mbili za NHS huko West Midlands.⁶⁸ Inayoendeshwa na Sandwell na hospitali ya West Birmingham inayoaminika na NHS, tovuti zote mbili pia ziliruhusu matumizi ya sigara za kielektroniki mradi tu hii ifanyike mbali na milango, licha ya kuvuta sigara kwenye majengo na kusababisha faini ya pauni 50.

Mnamo 2021, Wakala wa Udhibiti wa Dawa na Bidhaa za Afya (MHRA) ilichapisha mwongozo uliosasishwa ambao ulifungua njia kwa bidhaa za sigara za kielektroniki zilizoidhinishwa kwa dawa kuagizwa kwa wale wanaotaka kuacha kuvuta sigara, kumaanisha Uingereza itakuwa nchi ya kwanza ulimwenguni kuagiza vapu zilizoidhinishwa kama bidhaa za matibabu,⁶⁹ ingawa, wakati wa kuandika, hakuna sigara za kielektroniki ambazo zimeidhinishwa kama dawa za kuacha kuvuta sigara kwa sasa ziko sokoni nchini Uingereza.⁷⁰ Pia hazipatikani kwa maagizo kutoka kwa NHS au kutoka kwa Daktari Mkuu, lakini huduma za mitaa za kuacha kuvuta sigara zinaweza kutoa kifurushi cha kuanzia kutumia vapu bila malipo.

Pia mnamo 2021, jaribio jipya lililozinduliwa na Chuo Kikuu cha East Anglia, na kufadhiliwa na Taasisi ya Kitaifa ya Utafiti wa Afya (NIHR), liliona vifaa vya kuanza vya elektroniki vikipewa watu waliovuta sigara walipohudhuria idara za dharura za hospitali.⁷¹ Mpango huu ulifuata ushahidi uliosasishwa kutoka kwa Uchunguzi wa Cochrane, ulioongozwa na Chuo Kikuu cha Oxford, ambao ulionyesha kuwa vapu za nikotini zilikuwa na ufanisi zaidi kuliko NRT katika kuwasaidia watu kuacha kuvuta sigara kwa angalau miezi sita.⁷² Mwaka huo pia uliona utafiti mwingine uliofadhiliwa na NIHR kuchunguza ikiwa vapu zinaweza kusaidia watu wanaokabiliwa na ukosefu wa makazi kuacha kuvuta sigara. Mradi huu, unaoendeshwa na watafiti kutoka Chuo Kikuu cha London na Chuo Kikuu cha London South Bank, ulilenga kubaini ikiwa utoaji wa vifaa vya kuanzia vya vapu kwenye vituo vya watu wanaokabiliwa na ukosefu wa makazi kunaweza kusaidia kupunguza viwango vya juu vya uvutaji sigara vinavyoonekana katika idadi hii ya watu.

Halafu, mnamo 2023, katika moja ya hatua zake kali zaidi, Serikali ilitangaza kwamba watu milioni moja ambao walivuta sigara watahimizwa kubadili kutoka kwa sigara kwenda kwa sigara za kielektroniki.⁷³ Kama sehemu ya kampeni ya 'kubadilishana ili kukomesha', mpango wa kitaifa wa kwanza duniani, karibu thuluthi moja ya wale waliovuta sigara wangepewa vifaa vya kielektroniki vya kuanzia, pamoja na usaidizi wa kitabia, ili kuwasaidia kuacha.

Kando na mipango hii ya Serikali, NHS hutoa ushauri mwingi wa msingi wa ushahidi kwa wale wanaovuta sigara kuhusu usalama wa sigara za kielektroniki ikilinganishwa na sigara. Pamoja na kusema kwamba nikotini yenyewe "haina madhara sana na imekuwa ikitumiwa kwa usalama kwa miaka mingi katika dawa za kusaidia watu kuacha kuvuta sigara", tovuti za kitaifa na za mitaa za NHS zinawashauri watu nchini Uingereza kwamba "utumiaji wa sigara za kielektroniki za nikotini hauna madhara kwa kiasi kikubwa kuliko kuvuta sigara" na ni "moja ya zana zenye ufanisi zaidi za kuacha sigara".⁷⁴ NHS haisemi kwamba sigara za kielektroniki hazina hatari, bali inapendekeza sigara za kielektroniki kwa watu wazima wanaovuta sigara tu ili kuwasaidia kuacha sigara. Lakini inaongeza kuwa sigara za kielektroniki "huweka watumiaji kwa sumu chache sana na kwa viwango vya chini kuliko kuvuta sigara", na inasema

“kubadili na kutumia sigara za kielektroniki hupunguza kwa kiasi kikubwa mfiduo wako wa sumu ambayo inaweza kusababisha saratani, ugonjwa wa mapafu, na magonjwa ya moyo na mzunguko kama moyo, mashambulizi na kiharusi”. NHS pia imeweka wazi kwamba manufaa kamili ya utumiaji wa sigara za kielektroniki hupatikana tu kwa wale ambao wanaweza kuacha kabisa kuvuta sigara.

Uchunguzi na mtazamo wa siku zijazo

Ingawa viwango vya uvutaji sigara vimekuwa vikishuka nchini Uingereza kwa miongo mingi, kupungua kwa karibu 50% kwa idadi ya watu wazima wanaovuta sigara ambayo imefanyika tangu sigara za kielektroniki kuletwa nchini inaonyesha uwezekano chanya wa upunguzaji wa athari za tumbaku. Uzoefu wa Uingereza unaongeza ushahidi zaidi kwamba inapofaa, SNP inayokubalika, kama vile sigara za kielektroniki, hufanywa kupatikana na kwa bei nafuu, wale wanaovuta sigara watafanya chaguo la kubadili kwao kwa kuongezeka kwa idadi.

Wateja wameongoza ukuaji huu mkubwa wa utumiaji wa sigara za kielektroniki, lakini Serikali, hadi sasa, pia imechukua jukumu kwa kuchapisha sayansi juu ya usalama wa sigara za kielektroniki kuhusiana na kuvuta sigara, na pia kuidhinisha na kukuza matumizi yao kama zana ya kuacha kuvuta sigara. Uingereza kwa kiasi kikubwa, kufikia sasa, imeepuka hofu ya kimaadili kuhusu utumiaji wa sigara za kielektroniki ambayo imeathiri maamuzi ya kisiasa katika baadhi ya nchi, na haijapata uzoefu wa kiwango cha matamshi ya kupinga utumiaji wa sigara za kielektroniki na ushawishi wa sera wa misingi mashuhuri ya uhisani lakini isiyo na habari ambayo ina iliathiri sehemu zingine za ulimwengu.

Uzoefu wa Uingereza pia unaongeza ushahidi kutoka **Japan**, Uswidi, Norway na New Zealand wa athari za uingizwaji katika soko la nikotini, kuonyesha kwamba sigara za kielektroniki zinachukua nafasi ya sigara. Kwa kweli, makadirio yetu yanapendekeza kwamba idadi ya watu wanaovuta sigara inaendelea kupungua, idadi ya watu wazima ambao watumia sigara za kielektroniki itazidi wale wanaovuta sigara ifikapo 2025.

Kwa maelezo zaidi kuhusu hali ya Upunguzaji wa Athari za Tumbaku Ulimwenguni, au hoja zilizotolewa katika Karatasi hii ya Muhtasari ya GSTHR, tafadhali wasiliana na info@gsthr.org

Kuhusu sisi: **Knowledge•Action•Change** (K•A•C) inakuza kupunguza madhara kama mkakati muhimu wa afya ya umma unaozingatia haki za binadamu. Timu hii ina zaidi ya miaka arobaini ya uzoefu wa kazi ya kupunguza madhara katika matumizi ya dawa za kulevya, VVU, kuvuta sigara, afya ya ngono na magereza. K•A•C inaendesha **Global State of Tobacco Harm Reduction** ambayo inaonyesha maendeleo ya kupunguza madhara ya tumbaku na matumizi, upatikanaji na majibu ya udhibiti kwa bidhaa salama za nikotini, pamoja na kuenea kwa uvutaji sigara na vifo vinavyohusiana, katika zaidi ya nchi na maeneo 200 duniani kote. Kwa machapisho yote na data ya moja kwa moja, tembelea <https://gsthr.org>

Ufadhili wetu: Mradi wa GSTHR unatolewa kwa usaidizi wa ruzuku kutoka **Global Action to End Smoking** (zamani ilijulikana kama **Foundation for a Smoke-Free World**), shirika lisilo la faida la Marekani la 501(c)(3) la kutoa ruzuku. Shirika, kuharakisha juhudi za kisayansi kote ulimwenguni kukomesha janga la uvutaji sigara. **Global Action** haikuchukua jukumu lolote katika kubuni, kutekeleza, kuchanganua data au kutafsiri Waraka huu wa Muhtasari. Yaliyomo, uteuzi, na uwasilishaji wa ukweli, pamoja na maoni yoyote yaliyotolewa, ni jukumu la waandishi pekee na haifai kuzingatiwa kama kuakisi misimamo ya **Global Action to End Smoking**.

- 1 Tobacco. James I & VI: How was tobacco viewed, consumed, and traded in the Stuart period? (n.d.). [Text]. *The National Archives*. Retrieved 21 August 2024, from <https://www.nationalarchives.gov.uk/education/resources/tobacco/>.
- 2 Delamothe, T. (2012). Deaths from smoking: The avoidable holocaust. *BMJ*, 344, e2029. <https://doi.org/10.1136/bmj.e2029>.
- 3 *Smoking Statistics*. (2023). [Fact sheet]. Action on Smoking and Health (ASH). <https://ash.org.uk/resources/view/smoking-statistics>.
- 4 The history of tobacco legislation. (2023, June 9). [Explainers. Tobacco]. *Association of Directors of Public Health (UK)*. <https://www.adph.org.uk/resources/the-history-of-tobacco-legislation/>.
- 5 RCP. (1962). *Smoking and health. A report of the Royal College of Physicians on smoking in relation to cancer of the lung and other diseases*. Royal College of Physicians. <https://www.rcplondon.ac.uk/projects/outputs/smoking-and-health-1962>.
- 6 James, J. (2024). Smoking, information, and education: The Royal College of Physicians and the new public health movement. *Journal of Policy Analysis and Management*, 43(2), 446–471. <https://doi.org/10.1002/pam.22508>.
- 7 Thun, M., Peto, R., Boreham, J., & Lopez, A. D. (2012). Stages of the cigarette epidemic on entering its second century. *Tobacco Control*, 21(2), 96–101. <https://doi.org/10.1136/tobaccocontrol-2011-050294>.
- 8 *The Tobacco Industry and the Health Risks of Smoking* (Second Report; Select Committee on Health). (2000). UK Parliament. <https://publications.parliament.uk/pa/cm199900/cmselect/cmhealth/27/2708.htm>.
- 9 *Adult smoking habits in the UK: 2022*. (2023). [ONS Statistical Bulletin]. Office for National Statistics. <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/healthandsocialcare/healthandlifeexpectancies/bulletins/adultsmokinghabitsingreatbritain/2022>.
- 10 Creating a smokefree generation and tackling youth vaping: What you need to know – Department of Health and Social Care Media Centre. (2024, April 15). *Department of Health and Social Care*. <https://healthmedia.blog.gov.uk/2024/04/15/creating-a-smokefree-generation-and-tackling-youth-vaping-what-you-need-to-know/>.
- 11 Office for Health Improvement and Disparities (OHID). (2022a, April 5). *Smoking and tobacco: Applying All Our Health* [Guidance]. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/publications/smoking-and-tobacco-applying-all-our-health/smoking-and-tobacco-applying-all-our-health>.
- 12 Public Health England. (2014). *Electronic cigarettes: Reports commissioned by PHE* [Research and analysis]. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/publications/electronic-cigarettes-reports-commissioned-by-phe>.
- 13 *Lung cancer statistics*. (2024). Cancer Research UK. <https://www.cancerresearchuk.org/health-professional/cancer-statistics/statistics-by-cancer-type/lung-cancer>.
- 14 *Smoking—Health Trends in England*. (2024). Public Health England - Fingertips. <https://fingertips.phe.org.uk/static-reports/health-trends-in-england/England/smoking.html>.
- 15 *Statistics on Smoking, England 2020*. (2020, December 8). NHS England Digital. <https://digital.nhs.uk/data-and-information/publications/statistical/statistics-on-smoking/statistics-on-smoking-england-2020>.
- 16 *Smoke-free generation: Tobacco control plan for England*. (2020). [Policy paper]. Department of Health and Social Care. <https://www.gov.uk/government/publications/towards-a-smoke-free-generation-tobacco-control-plan-for-england>.
- 17 Atkins, V., & Sunak, R. (2024, March 20). *Smokefree generation one step closer as bill introduced* [Press release]. Department of Health and Social Care. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/news/smokefree-generation-one-step-closer-as-bill-introduced>.
- 18 Rooke, C., Cloatree, E., & Dingwall, R. (2012). The regulation of nicotine in the United Kingdom: How nicotine gum came to be a medicine, but not a drug. *Journal of Law and Society*, 39(1), 39–57. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6478.2012.00569.x>.
- 19 *1st Nicotine Patch Launched in UK*. (1992, June 7). The Pharma Letter. <https://www.thepharmaletter.com/1st-nicotine-patch-launched-in-uk>.
- 20 Shahab, L., Dobbie, F., Hiscock, R., McNeill, A., & Bauld, L. (2017). Prevalence and Impact of Long-term Use of Nicotine Replacement Therapy in UK Stop-Smoking Services: Findings From the ELONS Study. *Nicotine & Tobacco Research*, 20(1), 81–88. <https://doi.org/10.1093/ntr/ntw258>.
- 21 *Stop smoking treatments*. (2022, November 2). Nhs.Uk. <https://www.nhs.uk/conditions/stop-smoking-treatments/>.
- 22 *Using NRT in United Kingdom*. (2022, September 2). Global State of Tobacco Harm Reduction. <https://gsthr.org/countries/profile/gbr/5/>.
- 23 *Public Health England, 2014*.
- 24 Shapiro, H. (2022). *The Right Side of History: The Global State of Tobacco Harm Reduction 2022* (No. 3; The Global State of Tobacco Harm Reduction). Knowledge-Action-Change. <https://gsthr.org/resources/thr-reports/the-right-side-of-history/>.
- 25 Rough, E. (2024). *The Regulation of E-Cigarettes*. House of Commons Library. <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-8114/>.
- 26 *Electronic Cigarettes. Volume 508: Debated on Wednesday 7 April 2010*. (2010, April 7). [Hansard]. UK Parliament. <https://hansard.parliament.uk/commons/2010-04-07/debates/10040762000014/ElectronicCigarettes>.
- 27 Shapiro, 2022.
- 28 Department of Health and Social Care. (2015, July 9). *Rules about tobacco, e-cigarettes and smoking: 1 October 2015* [Guidance]. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/publications/new-rules-about-tobacco-e-cigarettes-and-smoking-1-october-2015/new-rules-about-tobacco-e-cigarettes-and-smoking-1-october-2015>.
- 29 Rough, 2024.
- 30 *E-cigarette vaping in United Kingdom*. (2024). Global State of Tobacco Harm Reduction. <https://gsthr.org/countries/profile/gbr/2/>.
- 31 Department of Health and Social Care. (2022). *Explanatory Memorandum for European Union Legislation within the Scope of the UK/EU Withdrawal Agreement and Northern Ireland Protocol*. Department of Health and Social Care. https://assets.publishing.service.gov.uk/media/62ea8b91d3bf7f75b50d4fa0/220725_Explanatory_Memorandum_-_Heated_Tobacco_Products.pdf.

- ³² Evidence review of e-cigarettes and heated tobacco products 2018: Executive summary. (2018, March 2). [Research and analysis]. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/publications/e-cigarettes-and-heated-tobacco-products-evidence-review/evidence-review-of-e-cigarettes-and-heated-tobacco-products-2018-executive-summary>.
- ³³ Tattan-Birch, H., Jackson, S. E., Dockrell, M., & Brown, J. (2022). Tobacco-free Nicotine Pouch Use in Great Britain: A Representative Population Survey 2020–2021. *Nicotine & Tobacco Research*, 24(9), 1509–1512. <https://doi.org/10.1093/ntr/ntac099>.
- ³⁴ Awareness and use of nicotine pouches. (2022). Action on Smoking and Health (ASH). <https://ash.org.uk/resources/view/awareness-and-use-of-nicotine-pouches>.
- ³⁵ 'Creating a smokefree generation and tackling youth vaping', 2024.
- ³⁶ Awareness and use of nicotine pouches, 2022.
- ³⁷ M Jackson, J., Weke, A., & Holliday, R. (2023). Nicotine pouches: A review for the dental team. *British Dental Journal*, 235(8), 643–646. <https://doi.org/10.1038/s41415-023-6383-7>.
- ³⁸ Hautala, H. (2020, January 4). Parliamentary question | Sale of snus in Sweden, and monitoring thereof | E-002014/2020. European Parliament. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2020-002014_EN.html.
- ³⁹ House of Commons—Standards and Privileges—First Report. VI. Summarizing the Evidence—Continued. (1997, July 8). UK Parliament. <https://publications.parliament.uk/pa/cm199798/cmselect/cmstnprv/030i/sp0133.htm>.
- ⁴⁰ Snowdon, C. (2011). *The Art of Suppression: Pleasure, Panic and Prohibition Since 1800*. Little Dice, pp. 145–53.
- ⁴¹ Adult smoking habits in the UK: 2018. (2019). [ONS Statistical Bulletin]. Office for National Statistics. <https://www.ons.gov.uk/releases/adultsmokinghabitsintheuk2018>.
- ⁴² Use of e-cigarettes (vapes) among adults in Great Britain. (2023). [ASH Fact Sheet]. Action on Smoking and Health (ASH). <https://ash.org.uk/uploads/Use-of-e-cigarettes-among-adults-in-Great-Britain-2023.pdf>.
- ⁴³ Smoking, vaping, HTP, NRT and snus in United Kingdom. (2024). Global State of Tobacco Harm Reduction. <https://gsthr.org/countries/profile/gbr/>.
- ⁴⁴ Adult smoking habits in the UK: 2015. (2017). [ONS Statistical Bulletin]. Office for National Statistics. <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/healthandsocialcare/healthandlifeexpectancies/bulletins/adultsmokinghabitsingreatbritain/2015>.
- ⁴⁵ Adult smoking habits in the UK: 2022, 2023.
- ⁴⁶ Use of e-cigarettes (vapes) among adults in Great Britain. (2024). [ASH Fact Sheet]. Action on Smoking and Health (ASH). <https://ash.org.uk/uploads/Use-of-e-cigarettes-among-adults-in-Great-Britain-2023.pdf>.
- ⁴⁷ Office for Health Improvement and Disparities (OHID). (2022b, September 29). *Nicotine vaping in England: 2022 evidence update main findings*. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/publications/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update-main-findings>.
- ⁴⁸ Use of e-cigarettes (vapes) among adults in Great Britain, 2023.
- ⁴⁹ Tax on shopping and services. (n.d.). GOV.UK. Retrieved 22 August 2024, from <https://www.gov.uk/tax-on-shopping/alcohol-tobacco>.
- ⁵⁰ Zeffman, H., & Seddon, P. (2024, February 27). Ministers consider new vaping tax at Budget. *BBC News*. <https://www.bbc.com/news/uk-politics-68411690>.
- ⁵¹ Smokers who switch to e-cigarettes could save £780 a year. (2019, June 26). UCL News. <https://www.ucl.ac.uk/news/2019/jun/smokers-who-switch-e-cigarettes-could-save-ps780-year>.
- ⁵² HM Treasury. (2024, March 6). *Vaping Products Duty consultation*. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/consultations/vaping-products-duty-consultation>.
- ⁵³ HM Revenue & Customs. (2024, March 6). *Executive summary: Understanding the vaping market* [Research and analysis]. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/publications/understanding-the-vaping-market/executive-summary-understanding-the-vaping-market>.
- ⁵⁴ Cairney, P. (2019). The Transformation of UK Tobacco Control. In P. 't Hart & M. Compton (Eds.), *Great Policy Successes*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780198843719.003.0005>.
- ⁵⁵ 'The history of tobacco legislation', 2023.
- ⁵⁶ O'Connor, R. (2015, October 16). Health Matters – The importance of creating sustainable stop smoking services – UK Health Security Agency. UK Health Security Agency. <https://ukhsa.blog.gov.uk/2015/10/16/health-matters-the-importance-of-creating-sustainable-stop-smoking-services/>.
- ⁵⁷ *Smoking Kills. A White Paper on Tobacco*. (1998). The Stationery Office. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/publications/a-white-paper-on-tobacco>.
- ⁵⁸ *Smoke-free Scotland—Guidance on smoking policies for the NHS, local authorities and care service providers. 2 Scotland's smoke-free legislation and how to comply—The legal imperative*. (2005, December 21). [Advice and guidance]. Scottish Government. <https://www.gov.scot/publications/smoke-free-scotland-guidance-smoking-policies-nhs-local-authorities-care-service-providers/pages/5/>.
- ⁵⁹ Cairney, 2019.
- ⁶⁰ Joossens, L. (2021). *The 2021 Tobacco Control Scale*. Association of European Cancer Leagues (ECL). <https://www.cancer.eu/tobacco-control-scale/>.
- ⁶¹ Balogun, B., & Harker, R. (2024). *The smokefree 2030 ambition for England*. UK Parliament. House of Commons Library. <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-9655/>.
- ⁶² 'Creating a smokefree generation and tackling youth vaping', 2024.
- ⁶³ *The King's Speech 2024*. (2024, July 17). GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/speeches/the-kings-speech-2024>.
- ⁶⁴ McEwen, A., McRobbie, H., Ross, L., & Soar, K. (2023). *Vaping: A guide for health and social care professionals*. National Centre for Smoking Cessation and Training (NCSCT), produced in conjunction with the Office for Health Improvement and Disparities. https://www.ncsct.co.uk/publications/Vaping_briefing.

- ⁶⁵ McNeill A, Brose LS, Calder R, Hitchman SC, & McNeill A, Brose LS, Calder R, Hitchman SC. (2015). *E-cigarettes: An evidence update*. Public Health England. <https://www.gov.uk/government/publications/e-cigarettes-an-evidence-update>.
- ⁶⁶ *Stoptober 2017 campaign evaluation*. (2018). Public Health England (PHE). https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5baba111e5274a3de6c2fd12/Stoptober_2017_campaign_evaluation.pdf.
- ⁶⁷ E-cigarettes ‘should be on prescription’. (2018, February 6). BBC. <https://www.bbc.com/news/health-42950607>.
- ⁶⁸ Press Association. (2019, July 10). Vape shops open in two UK hospitals to help smokers kick the habit. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/society/2019/jul/10/vape-shops-hospital-smokers-kick-habit-west-midlands>.
- ⁶⁹ *E-cigarettes could be prescribed on the NHS in world first*. (2021, October 29). Department of Health and Social Care and Office for Health Improvement and Disparities. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/news/e-cigarettes-could-be-prescribed-on-the-nhs-in-world-first>.
- ⁷⁰ *Vaping to quit smoking—Better Health*. (2022, September 20). Nhs.Uk. <https://www.nhs.uk/better-health/quit-smoking/vaping-to-quit-smoking/>.
- ⁷¹ *Starter vape packs to be handed out in hospitals*. (2021, April 29). University of East Anglia. <https://www.uea.ac.uk/about/news/article/starter-vape-packs-to-be-handed-out-in-hospitals>.
- ⁷² Hartmann-Boyce, J., McRobbie, H., Butler, A. R., Lindson, N., Bullen, C., Begh, R., Theodoulou, A., Notley, C., Rigotti, N. A., Turner, T., Fanshawe, T. R., & Hajek, P. (2021). Electronic cigarettes for smoking cessation. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 9. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD010216.pub6>.
- ⁷³ Department of Health and Social Care & Neil O’Brien MP. (2023, April 11). *Smokers urged to swap cigarettes for vapes in world first scheme* [Press release]. GOV.UK. <https://www.gov.uk/government/news/smokers-urged-to-swap-cigarettes-for-vapes-in-world-first-scheme>.
- ⁷⁴ *Vaping to quit smoking—Better Health*, 2022.